

deren
n van maatregelen

Archeologienota

Mendonk, Mendonkdorp 66

Deel 2: Programma van Maatregelen

BAAC Vlaanderen bvba
Hendekenstraat 49
9968 BASSEVELDE
info@baac.be

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Overzicht maatregelen.....	2
3	Gemotiveerd advies.....	3
3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	3
3.2	Waardering archeologische vindplaatsen	3
3.3	Impactbepaling	4
3.4	Bepalingen van de maatregelen	4
3.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	4
3.4.2	Volledigheid van het vooronderzoek.....	4
3.4.3	Keuze verder vooronderzoek	5
4	Programma van Maatregelen	6
4.1	Administratieve gegevens advieszone.....	6
4.2	Onderzoeksopdracht	6
4.2.1	Afbakening onderzoeksterrein	6
4.2.2	Onderzoeksdoelstellingen	6
4.2.3	Onderzoeksvragen	6
4.3	Maatregelen archeologisch booronderzoek	7
4.3.1	Methoden en technieken.....	7
4.3.2	Eventuele afwijkende methodiek.....	10
4.4	Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.....	11
5	Lijsten.....	12
5.1	Plannenlijst	12
5.2	Tabellenlijst	12
6	Bibliografie	13

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Mendonk, Mendonkdorp 66
Ligging	Mendonkdorp 66, deelgemeente Mendonk, gemeente Gent, provincie Oost-Vlaanderen
Kadaster	Gent, Afdeling 13, Sectie E, Percelen: 429 C & 429 D
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0257
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2020A185) Landschappelijk bodemonderzoek (2020A209)
Bewaarplaats archief	Zwarte Doos, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge

Actoren

Auteur	Christine Swaelens en Charlotte Desmet
Betrokken actoren	/
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	2.270 m ²
Oppervlakte advieszone	400 m ²
Kartering gewestplan	woongebied

2 Overzicht maatregelen

Advies	Oppervlak / aantal	Tijdstip	Voorwaarde
Waarderend archeologische boringen	Afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk booronderzoek	Na positief advies van het landschappelijk booronderzoek	Voldoende intact bewaarde bodem (1)
Proefputten ivf steentijd artefactensites	Afhankelijk van de resultaten van het waarderend archeologisch booronderzoek	Na positief advies van het waarderend archeologisch booronderzoek	Enkel indien op basis van voorgaande stappen niet afdoende mogelijk is een begrenzing van aangetroffen cluster(s) af te lijnen

[1] Hiermee hoeft niet per definitie een volledig ongeroerde bodem te worden bedoeld. Indien geen grootschalige aftopping, of herhaaldelijke diepploeging van het bodemprofiel heeft plaatsgevonden, is de kans nog altijd bestaande dat steentijdresten min of meer in hun oorspronkelijke positie bewaard zijn gebleven. Ook licht afgetopte of aangeploegde steentijdsites kunnen nog relevante kenniswinst opleveren. Het afwegen van de gaafheid van het bodemprofiel is aan de erkend archeoloog in nauwe samenspraak met de aardkundige die het landschappelijk bodemonderzoek uitvoerde.

[2] Een archeologische indicator kan bestaan uit onder meer vuursteenartefacten en/of -bewerkingsafval, (verbrand) bot, (verkoalde) hazelnootdoppen, (verkoold) graan, verbrande leem of handgevormd aardewerk. Indien vuursteen of aardewerk is aangetroffen, dient vanaf één aangetroffen stuk door een senior-specialist steentijdonderzoek een beslissing genomen te worden omtrent verdere stappen gaande van verkennende/waarderende boringen, proefputten of geen vervolgonderzoek.

3 Gemotiveerd advies

3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Steentijd

De landschappelijke ligging van het plangebied op een laatglaciale rivierduin in de alluviale vlakte van de Moervaart, is een gunstige factor voor het aantreffen van steentijdarcheologie. Een riviervallei vormt namelijk een gunstige locatie voor jagers-verzamelaars door de nabijheid van stromend water en de aanwezigheid van hoger gelegen gronden. Dit wordt voor de regio rond het plangebied bevestigd door de talrijke steentijdvondsten, die op hun beurt ervoor hebben gezorgd dat het gebied als archeologisch vastgestelde zone werd afgebakend.

Metaaltijden en Romeinse periode

Ook voor deze periode is de landschappelijke ligging van het plangebied op een opduiking in de alluviale vlakte een eerste indicatie voor het aantreffen van vondsten uit deze perioden. Aangezien het plangebied is gelegen op de helling van een zandige opduiking, kan worden uitgegaan van een grote aantrekkingskracht voor niet alleen occupatie in de steentijd, maar eveneens later. Voor deze periodes zijn wel weinig archeologische indicatoren aanwezig.

Middeleeuwen en nieuwe en nieuwste tijd

De Ferrariskaart (1771-1778) geeft een goede weergave van het landgebruik vanaf de middeleeuwen. Hieruit kan worden vastgesteld dat de gronden voornamelijk als akker in gebruik waren. Bewoning is niet afgebeeld binnen het plangebied. Wanneer deze gronden precies in gebruik werden genomen, is moeilijk te zeggen, maar aangenomen kan worden dat dit vanaf de late middeleeuwen het geval moet zijn geweest. Op de Ferrariskaart is eveneens de locatie van de middeleeuwse bewoning van Mendonk gelegen bovenop de opduiking. Verder zijn in de ruime omgeving verschillende attestaties op te merken uit de middeleeuwen en de postmiddeleeuwse periode. Voor de 20^e eeuw zijn verschillende bunkers gekend die aangeven dat het gebied tijdens de oorlog eveneens tot het strijdtoneel behoorde.

3.2 Waardering archeologische vindplaatsen

De ligging van het plangebied in de archeologisch vastgestelde zone 'Prehistorisch sitecomplex in alluviale context van de depressie van de Moervaart (ID 14753)', de landschappelijke ligging van het plangebied in de alluviale vlakte van de Moervaart en de ligging op een laatglaciale rivierduin toont aan dat de regio waarbinnen het plangebied is gelegen een hoge steentijdverwachting heeft. Veldprospectie, vooronderzoek en opgravingen in deze regio bevestigt alsnog de grote aantrekkingskracht die dit landschap in het verleden op de prehistorische mens heeft uitgeoefend.

Voor de jongere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is niets voorhanden wat betreft historische of archeologische bronnen die relevant zijn voor het plangebied. De situering van Mendonk bovenop de laatglaciale rivierduin zal niet alleen in de prehistorie een aantrekkingskracht hebben uitgeoefend op de mens. De kaart van Ferraris toont aan dat de bewoningskern op deze opduiking was gelegen. M.a.w. is de archeologische verwachting voor de jongere periodes middelhoog.

3.3 Impactbepaling

De toekomstige werkzaamheden behelzen de nieuwbouw van een koppelwoning met bijbehorende nutsvoorzieningen (bevinden zich vooraan de bebouwing). Deze zullen mogelijk het aanwezig archeologisch erfgoed bedreigen. De ingrepen hebben een diepte tussen 80 cm en 200 cm. Ter hoogte van de terrassen, achteraan de woning, zal enkel tot maximaal 20 cm verstoord worden. Gezien de dieptes van de archeologisch relevante niveaus tussen 65 en 100 cm -MV worden verwacht, kan gesteld worden dat de bodemingreep geenszins deze niveaus zullen verstoren.

Verder vooronderzoek zal meer duidelijkheid geven over de aan- of afwezigheid van steentijdsites.

3.4 Bepalingen van de maatregelen

3.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Na afronding van het bureauonderzoek stelt BAAC Vlaanderen bvba vast dat verder vooronderzoek noodzakelijk is. Er werd namelijk onvoldoende informatie gegenereerd tijdens deze fase van het vooronderzoek om een mogelijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven en dus een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van verdere maatregelen.

De ligging van het plangebied in een archeologisch vastgestelde zone doet vermoeden dat het plangebied over archeologische waarden beschikt, m.n. steentijdsites. Gezien de archeologische vastgestelde zone een omvangrijk gebied betreft, betekent elke vondst kenniswinst inzake bewoning van de prehistorische mens.

Voor de jongere periodes in een lagere archeologische verwachting opgesteld, maar niet onbestaand. Gezien de toekomstige bouwwerkzaamheden vrij beperkt zijn in oppervlakte (ca. 500 m²), kan hier geen kennisvermeerdering verwacht worden. Indien archeologische waarden aanwezig zijn uit deze periodes, zal slechts een gefragmenteerd beeld bekomen worden.

Voor de steentijdverwachting daarentegen is de beperkt oppervlakte geen criteria om het plangebied niet verder archeologisch te onderzoeken. Er wordt van uitgegaan dat het merendeel van de te verwachten vindplaatsen enerzijds bestaat uit kleine, kortstondig bewoonde, kampementen van jagers-verzamelaars. Deze zijn niet veel groter dan 15-25 m².¹ Grotere vondstconcentraties (ca. 50-200 m²) blijken vaak te zijn opgebouwd uit meerdere, al dan niet gedeeltelijk overlappende, kleinere concentraties.²

3.4.2 Volledigheid van het vooronderzoek

Tijdens het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem kon naast een bureauonderzoek eveneens een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd worden. Ander archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem kon niet uitgevoerd worden omdat er binnen het plangebied nog bebouwing en verharding aanwezig is. Op basis van alleen het bureauonderzoek is het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de eventuele aanwezigheid en de waarde van het archeologisch erfgoed op het terrein. Gezien de hoge steentijdverwachting diende een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd te worden teneinde de bodemgaafheid van het terrein te onderzoeken.

Dit bodemonderzoek heeft aangetoond dat het plangebied over het algemeen opgebouwd is uit een goed bewaarde lemige zandbodem zonder profielopbouw. Er werd geen verstoring tot in de moederbodem waargenomen. De kans op het aantreffen van steentijdarcheologie in het plangebied

¹ Zie o.m. CROMBÉ et al. 2003; DE BIE 1999; DEPRAETERE et al. 2007; DEPRAETERE et al. 2008; LOUWAGIE et al. 2005.

² CROMBÉ 2006

bleef aldus matig hoog wegens de onverstoorde bodemopbouw. De archeologisch relevante niveaus worden verwacht tussen 65 en 100 cm diepte.

3.4.3 Keuze verder vooronderzoek

Tabel 1: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode.

METHODE	MOGELIJK	NUTTIG	SCHADELIJK	NOODZAKELIJK	MOTIVATIE
WAARDEREND BOORONDERZOEK	JA	JA	NEE	JA	JA, INDIEN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK HEEFT AANGETOOND DAT DE BODEM WEINIG OF NIET IS VERSTOORD EN DE KANS OP HET AANTREFFEN VAN STEENTIJDSTITES REËEL WORDT.
PROEFPUTTEN-ONDERZOEK STEENTIJD	JA	JA	NEE	JA	JA, INDIEN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK HEEFT AANGETOOND DAT DE BODEM WEINIG OF NIET IS VERSTOORD EN DE KANS OP HET AANTREFFEN VAN STEENTIJDSTITES REËEL WORDT.

Op basis van de uitgevoerde bureaustudie met bijbehorend landschappelijk bodemonderzoek wordt door BAAC Vlaanderen bvba een waarderend archeologisch booronderzoek geadviseerd. Indien eventueel gevolgd door proefputten in functie van steentijdonderzoek.

Gezien de ligging van de onderzoekszone in de archeologisch vastgestelde zone 'Prehistorisch sitecomplex in alluviale context van de depressie van de Moervaart (ID 14753) en het landschappelijk bodemonderzoek een gaaf bodemprofiel heeft aangetoond, zal een verkennend onderzoek met grid 12 x 10 m dit slechts bevestigen. Daar de aan- of afwezigheid van steentijdsites nog niet is bevestigd, wordt verder vooronderzoek geadviseerd, m. n. een waarderend archeologisch booronderzoek. Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van verkennende archeologische boringen is een archeologische evaluatie van dat deel van het terrein dat op basis van de resultaten van het bureauonderzoek een grote kans heeft op het aantreffen van steentijdwaarden en waar bovendien volgens het landschappelijk bodemonderzoek een intacte bodem aanwezig is. Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van waarderende archeologische boringen is de reeds opgespoorde sites door middel van boringen verder te evalueren. Het grid van een verkennend booronderzoek (grid 10 x 12 m) zal voornamelijk slechts de intacte bodem bevestigen waardoor een waarderend booronderzoek alsnog dient uitgevoerd te worden. Daardoor wordt rechtstreeks overgegaan tot het boorgrid van waarderend archeologisch booronderzoek, nl. een grid van 5 x 6 m. Indien een positief resultaat behaald wordt, kan rechtstreeks over gegaan worden tot proefputten in functie van steentijdonderzoek.

4 Programma van Maatregelen

4.1 Administratieve gegevens advieszone

Naam site	Mendonk, Mendonkdorp 66		
Ligging	Mendonkdorp 66, deelgemeente Mendonk, gemeente Gent, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Gent, Afdeling 13, Sectie E, Percelen: 429 C & 429 D		
Coördinaten	Noordwest:	x: 111532.03	y: 204065.18
	Noordoost:	x: 111560.15	y: 204062.21
	Zuidwest:	x: 111528.85	y: 204059.62
	Zuidoost:	x:111551.28	y: 204044.39
Oppervlakte advieszone	Ca. 400 m ²		

4.2 Onderzoeksopdracht

4.2.1 Afbakening onderzoeksterrein

Het onderzoeksterrein waar verder vooronderzoek noodzakelijk is, betreft de zone waar de toekomstige bodemingreep het archeologisch niveau zullen verstoren. De onderzoekszone behelst de gekoppelde woningen en de zone waar de nutsvoorzieningen (septische en regenwaterputten, nutsleidingen en infiltratievoorzieningen) komen.

4.2.2 Onderzoeksdoelstellingen

De doelstellingen van het verder vooronderzoek zijn dezelfde als de algemene doelstellingen van het vooronderzoek, zijnde het vaststellen van de aanwezigheid van een archeologische site en de karakteristieken en bewaringstoestand van deze site, alsook een analyse van de relatie met het landschap, de waarde en de impact van de geplande werken.

4.2.3 Onderzoeksvragen

Archeologische boringen

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Verder archeologisch onderzoek

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - o Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - o Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

4.3 Maatregelen archeologisch booronderzoek

4.3.1 Methoden en technieken

Algemene bepalingen

Het archeologisch booronderzoek betreft een **waarderend archeologisch booronderzoek (WAB)** in een verfijnd grid. Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van verkennende archeologische boringen is een archeologische evaluatie van dat deel van het terrein dat op basis van de resultaten van het bureauonderzoek een grote kans heeft op het aantreffen van steentijdwaarden en waar bovendien volgens het landschappelijk bodemonderzoek een intacte bodem aanwezig is. Het doel van het verfijnd grid (waarderend) is het opsporen van steentijdsites door middel van boringen.

Voor de *algemene bepalingen* wordt verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken in de Code Goede Praktijk.³

Fasering Archeologisch Booronderzoek

Algemeen

In ideale omstandigheden doorloopt het archeologisch booronderzoek twee fases. In de eerste fase (**verkennende archeologisch boringen**) tracht men de aanwezige vindplaatsen op te sporen door in een relatief ruim driehoeksgrid te bemonsteren; standaard is dit 10 x 12 m. In de tweede fase (**waarderende archeologisch boringen**) worden de eventueel getroffen vindplaatsen verder geëvalueerd door het grid te vernauwen naar 5 x 6 m. Hierdoor verkrijgt men niet alleen een beter beeld van de omvang en de gaafheid van de vindplaats(en); in een aantal gevallen is het zelfs mogelijk een eerste, voorlopige, datering naar voor te schuiven. De trefkans van goed dateerbare, periode specifieke, artefacten bij booronderzoek is echter vrij klein. Het is dan ook niet abnormaal dat er nog een fase van testputten volgt, met name bij een diffuse vondstspreading, voor men overgaat tot een eventuele vrijgave, opgraving of bescherming van de vindplaats(en).⁴

Gezien de ligging van het plangebied in de archeologisch vastgestelde zone 'Prehistorisch sitecomplex in alluviale context van de depressie van de Moervaart (ID 14753)', en het landschappelijk

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

⁴ Zie o.m. PERDAEN et al. 2011.

bodemonderzoek een intacte bodem heeft aangetoond, kan meer en efficiënter de aan- of afwezigheid van steentijdsites onderzocht worden aan de hand van een waarderend booronderzoek.

Er wordt van uitgegaan dat het merendeel van de te verwachten vindplaatsen enerzijds bestaat uit kleine, kortstondig bewoonde, kampementen van jagers-verzamelaars. Deze zijn niet veel groter dan 15-25 m².⁵ Grotere vondstconcentraties (ca. 50-200 m²) blijken vaak te zijn opgebouwd uit meerdere, al dan niet gedeeltelijk overlappende, kleinere concentraties.⁶ Anderzijds zijn er de huisplaatsen van de eerste agrarische gemeenschappen, bestaande uit een woonhuis en een erf waarop soms bijgebouwen staan. Deze zijn mogelijk voor langere tijd bewoond en bezitten een oppervlakte in de orde van 500-2000 m².⁷

Onderzoeksproces

Een eerste stap binnen het onderzoeksproces is de uitvoer van het waarderend archeologisch booronderzoek. Naar aanleiding van het archeologisch waarderend booronderzoek zijn volgende vervolgtrajecten⁸ mogelijk:

- Indien **mogelijk intact bewaarde artefactensites uit de steentijden** worden aangetroffen en indien de **bodembewaring** ter plaatse voldoende goed is: **proefputtenonderzoek in functie van een prehistorische artefactensite** (zie CGP v3, hoofdstuk 8.7, blz 78 ev.).
- Indien **intact bewaarde artefactensites uit de steentijden** worden aangetroffen en de **onderzoeksvragen van het vooronderzoek** beantwoord kunnen worden: **opgraving in functie van een prehistorische artefactensite** (zie CGP v3, hoofdstuk 18, blz 161 ev.).
- Indien **geen archeologische indicatoren** voor steentijd aangetroffen worden of indien de **bodembewaring ter plaatse onvoldoende** is: **geen verder vooronderzoek**.

Specifieke methode waarderend archeologisch booronderzoek

Inplanting

De keuze van het grid en de resolutie is gebaseerd op de resultaten van het reeds uitgevoerde vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Aangezien steentijd artefactensites bewaard kunnen zijn, bedraagt de resolutie 5 bij 6 m. Hierbij is 5 m de afstand tussen de raaien en 6 m de afstand tussen de boringen in een raai. De boringen worden geplaatst in een regelmatig en verspringend driehoeksgrid. Op die manier kunnen snel en efficiënt de onderzoeksvragen beantwoord worden.

Type en diameter van de grondboor

De gebruikte (combi)boor is van het type Edelman en heeft een boorkop van 15 cm.

Boordiepte en boorvolume

Van elke relevante aardkundige eenheid of antropogene laag wordt een volledig boorprofiel bekomen en een volume sediment opgeboord en ingezameld dat representatief is voor de desbetreffende aardkundige eenheid of antropogene laag. Het betreft enerzijds de ondergrens van de Ap-horizonten (ter hoogte van boring 3) en de ondergrens van de AC-horizont (ter hoogte van de andere boringen).

⁵ Zie o.m. CROMBÉ et al. 2003; DE BIE 1999; DEPRAETERE et al. 2007; DEPRAETERE et al. 2008; LOUWAGIE et al. 2005.

⁶ CROMBÉ 2006.

⁷ TOL et al. 2004 p.70

⁸ Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met eerder onderzoekscriteria opgenomen in **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden. Fout! Verwijzingsbron niet gevonden..**

De inzameling van sediment gebeurt gescheiden, per aardkundige eenheid of antropogene laag. De bouwvoor maakt, wanneer relevant voor de vraagstellingen, deel uit van de beoogde aardkundige eenheden.

Boorbeschrijving

Alle boringen worden in het veld beschreven. Een selectie van representatieve boorprofielen wordt opgelegd en tegen een egale en neutrale achtergrond in detail gefotografeerd, waarbij de stratigrafische volgorde wordt aangehouden, en de dikte van elke aardkundige eenheid of antropogene laag overeenstemt met de dikte zoals deze opgeboord wordt, met aanduiding van boven- en onderzijde.

Zeven

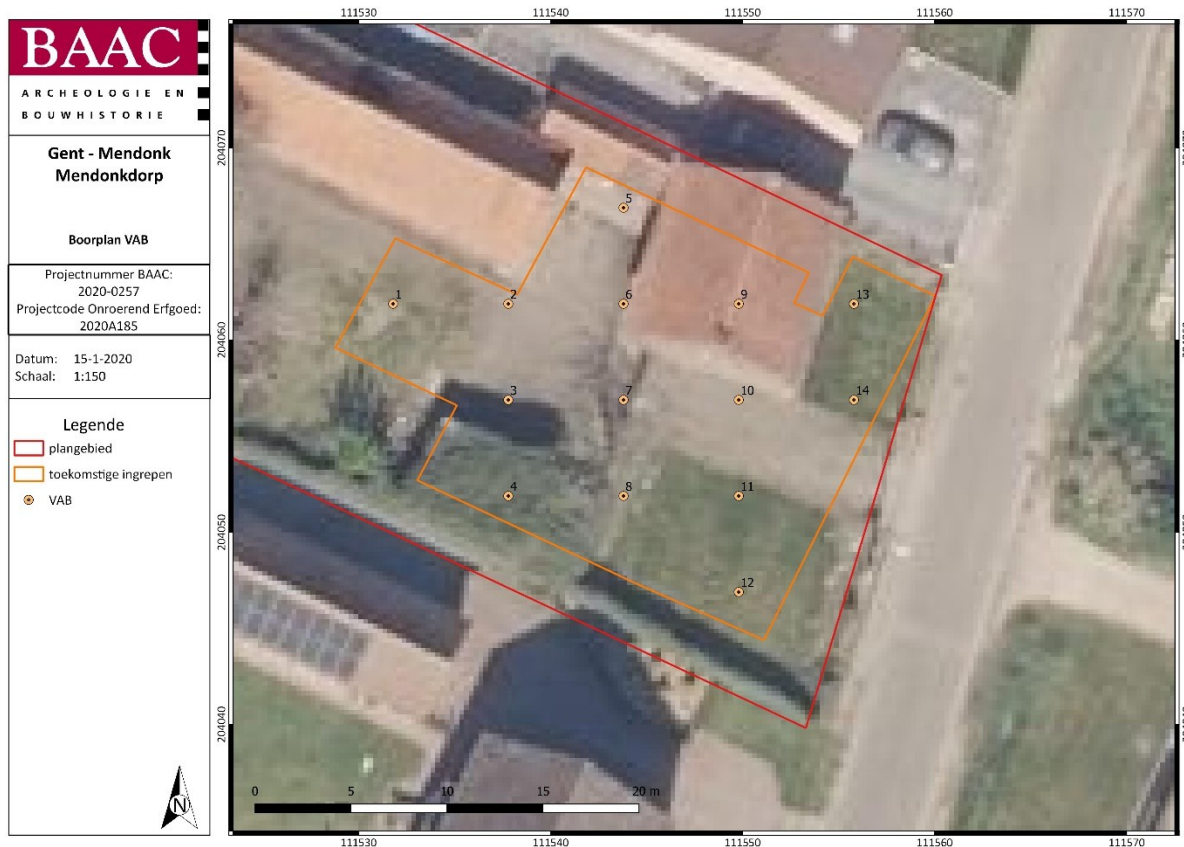
Het opgeboorde sediment wordt gezeefd. Bij steentijd artefactensites bedraagt de maaswijdte maximaal 2 mm. Zeefresidu's worden steeds gecontroleerd gedroogd. De zeefresidu's worden uitgezocht en gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische vondsten en indicatoren, zowel van menselijke als natuurlijke aard of een combinatie van beide. Ingezamelde vondsten worden nooit op het terrein achtergelaten. Vondsten worden voorzien van een vondstkaartje. Het kaartje en de vondst worden zo verpakt dat ze niet zonder opzet van mekaar gescheiden kunnen worden.

Verwerking en interpretatie

Voor elke aardkundige eenheid of antropogene laag wordt een beschrijving geboden. Op basis van de waargenomen variatie in aardkundige opbouw worden alle boorlocaties toegewezen tot een beperkt aantal typeprofielen die representatief zijn voor de onderscheiden variaties in aardkundige opbouw of bodemontwikkeling en -conservatie.

Vondsten

Indien dit onderzoek vondsten oplevert, worden deze aan een assessment onderworpen en bewaard volgens de beschreven methoden in de Code van de Goede Praktijk.

Plan 1: Plangebied met aanduiding van de geplande waardeerend archeologische boringen (digitaal; schaal 1:1; 15.01.2020).

Methodologie proefputtenonderzoek in functie van een prehistorische artefactensite

Als tijdens het waardeerend booronderzoek mogelijk intact bewaarde artefactensites uit de steentijden worden aangetroffen, gaat men op de locatie van deze sites over tot een proefputtenonderzoek in functie van een prehistorische artefactensites. Dit onderzoek levert bijkomende gegevens betreffende de datering, de densiteit, afbakening, stratigrafie en bewaringstoestand van de site. De noodzaak tot het toepassen van deze methode dient bepaald te worden op basis van de resultaten van het voorgaand vooronderzoek. Indien het relevant is of noodzakelijk blijkt, worden volgens deze methode één of meerdere kleine proefputten (van 0,5 x 0,5m) onderzocht, zoals omschreven in de parameters van de CGP.

4.3.2 Eventuele afwijkende methodiek

In regel wordt het booronderzoek (en proefputtenonderzoek) uitgevoerd zoals voorgesteld in de specifieke methodologie. Indien bepaalde omstandigheden een afwijkende methodologie of techniek vereisen, wordt dit door de erkende archeoloog gemotiveerd in de nota.

4.4 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk voorzien. Indien er tijdens de uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem redenen zijn waarom wel wordt afgeweken van de bepalingen in de code, dan worden deze gemotiveerd in het verslag van resultaten.

5 Lijsten

5.1 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied met aanduiding van de geplande waarderend archeologische boringen (digitaal; schaal 1:1; 15.01.2020). 10

5.2 Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode. 5

6 Bibliografie

- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- DE BIE, M., 1999. Extensieve prospectie op de Meirberg te Meer & Opgraving van Meer 5 en Meer 6 (Oud-Mesolithicum). *Notae Praehistoricae*, 19, pp.69–70.
- CROMBÉ, P., 2006. The Wetlands of Sandy Flanders (Northwest Belgium): Potentials and prospects for prehistoric research and management. *Nederlandse Archeologische Rapporten*, 31, pp.41–54.
- CROMBÉ, P., PERDAEN, Y. & SERGANT, J., 2003. The wetland site of Verrebroek (Flanders, Belgium): spatial organisation of an extensive Early Mesolithic settlement. In A. LARSSON, L., KINDGREN, H., KNUTSSON, K., LOEFFLER, D., ÅKERLUND, ed. *Mesolithic on the Move. Papers presented at the Sixth International Conference on the Mesolithic in Europe*. Stockholm, pp. 205–215.
- DEPRAETERE, D., DE BIE, M. & VAN GILS, M., 2007. Opgraving van de vroegmesolithische locus 7 te Meer-Meirberg (prov. Antwerpen). *Notae Praehistoricae*, 27, pp.83–87.
- DEPRAETERE, D., VAN GILS, M. & DE BIE, M., 2008. *Aanvullend archeologisch waarderingsonderzoek op het steentijdmonument Meer-Meirberg (Hoogstraten) en opgraving van de vroegmesolithische locus 7*, Brussel.
- LOUWAGIE, G., NOENS, G. & DEVOS, Y., 2005. *Onderzoek van het bodemmilieu in functie van het fysisch-chemisch kwantificeren van de effecten van grondgebruik en beheer op archeologische bodemsporen in Vlaanderen*, Gent.
- PERDAEN, Y. et al., 2011. Op zoek naar prehistorische resten in de wetlands van de Sigmacluster Kalkense Meersen. Prospectief en evaluerend archeologisch onderzoek in het gebied Wijmeers 2, zone D/E (Wichelen, prov. Oost-Vl.). *Relicta - Archeologie, Monumenten- & Landschapsonderzoek in Vlaanderen* 8, 8, pp.9–45.
- TOL, A.J. et al., 2004. *Prospectief boren; een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie, Amsterdam (RAAP-rapport 1000)*.,